

Collegevergadering 24 maart 2005

Adressen, toezichthouders en geld terug

Foto's: Jiri Büller

Het College van Afgevaardigden was bijeen in het Haagse Congres Centrum. Vooral de Wid en de Wet Mot zorgden voor opwinding. De Algemene Raad wil het toezicht op de naleving zelf reguleren, dekens verwachten veel extra werk. En dan was er aan het eind van de dag ook nog een meevaller van 1,6 miljoen.

De vergaderruimte blijkt een omgebouwde filmzaal met voorin een heel groot scherm, de droom van elke PowerPoint-presentator. Algemeen deken Jeroen Brouwer opent om elf uur met de mededeling dat minister Donner een commissie aanstelt om het functioneren van de advocatuur te onderzoeken. De commissie zal maximaal zes leden tellen, twee rechters, twee wetenschappers en twee advocaten. De Orde wil de eigen achterban raadplegen over het functioneren en zal daarom onder de werktitel 'Zoo zijn onze manieren' symposia organiseren in dierentuinen verspreid over het land.

ADRESSEN VERSTREKKEN

Een agendapunt waarover elke advocaat een mening heeft, is de verstrekking van adresgegevens aan commerciële organisaties. Het huidige beleid is geen gegevens te verstrekken, behalve aan KSU en Kluwer, ten behoeve van respectievelijk de *Adressendisk* en de *Gids voor de Rechterlijke Macht*. De Algemene Raad wil het beleid verruimen en per geval kunnen beoordelen of gegevens verstrekt kunnen worden. De meningen in het College lopen uiteen. Sommigen zijn dol op mailings, anderen niet. Toch is de meerderheid huiverig voor de verstrekking van gegevens aan commerciële instellingen. Sussende woorden van Koos de Blécourt (Algemene raad) dat de Orde nooit en te nimmer gegevens zal verstrekken aan auto-, vakantie-, en lijfrenteverkopers, nemen die onrust niet weg. Brouwer stelt daarom voor criteria op te stellen 'zodat u weet welke verzoeken we zouden willen honoreren'.

De meningen worden gepeild. Men blijkt geen behoefte te hebben aan een verruiming van het huidige strikte verstrekkingenbeleid, en in elk geval wil iedereen jaarlijks kunnen aangeven geen prijs te stellen op mailings.

MEEVEREN MET DE OVERHEID

Het rumoer is niet verstomd als Brouwer al overstapt naar het volgende agendapunt: toezicht door het Bureau Financieel Toezicht (BFT) op de naleving van de verplichtingen op grond van de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid) en Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet Mot). De wetten verplichten advocaten cliënten te identificeren en ongebruikelijke transacties te melden. Ze worden

door velen gevoeld als het gevolg van een slecht imago bij publiek en politiek. De overheid dreigt de BFT ingrijpende bevoegdheden te geven en de Algemene Raad hoopt dat te voorkomen door het toezicht zelf te reguleren. Brouwer bepleit een systeem van toezicht via de eigen Centrale administratie Controle Verordeningen, gecombineerd met steekproeven. Geschatte kosten: honderdduizenden euro's per jaar.

Van Wersch (Arnhem) bijt het spits af. Hij is het eens met Brouwer dat zelfregulatie de beste keuze is. Maar het voorgestelde systeem zal beter uitgewerkt moeten worden. Van der Sman (Amsterdam) is juist beducht voor het optuigen van weer een of ander controleorgaan. 'De orde veert te veel mee met de overheid.'

Taekema (Den Haag) heeft Brouwers voorstellen gelezen 'met stijgende opwinding'. Hij vindt de regeling 'uiterst ongelukkig'. Vooral omdat gesproken is met het BFT zonder voorafgaand overleg met de dekens, die uiteindelijk voor het werk zullen opdraaien. 'Begin nou eens met proefprocedures waarin de rechter kan uitmaken hoe ver de bevoegdheden van het BFT reiken. U bent op de verkeerde weg door het BFT nu al te faciliteren en taken neer te leggen bij de dekens.'

Van Veggel (Amsterdam) constateert dat de Orde zit opgescheept met 'die verrekte' wetgeving Wid en Mot. De principiële vraag is nu: gaan we zelf reguleren of laten we het over aan het BFT? 'Als ik zie hoe de dekens bij doorzoeken en telefoontaps het verschoningsrecht bewaken, dan vind ik dat ze dat ook nu moeten doen. We moeten daarom zelf zorgen voor regulering.'

Le Belle (Alkmaar) daarentegen vindt dat de Orde zich de rompslomp niet op de hals moet

halen. Advocaten dienen zich net als iedereen aan de wet te houden, en de handhaving is een taak van de overheid. 'Als de overheid onvoldoende middelen heeft, dan is het wonderlijk als wij haar gaan faciliteren. Dat doen hebben we al te vaak gedaan. De BFT speculeert op ons pavlovin instinct alles zelf te willen reguleren. Laten we niet meteen op de rug gaan liggen, want wat halen we ons allemaal op de hals?'

Hoewel de afgevaardigden het niet met elkaar eens zijn, stemt een meerderheid erin toe dat de Algemene Raad probeert het toezicht in eigen hand te houden. De rechtvaardiging zit in de dreigende aantasting van het beroepsgeheim.

KWART TERUG

Na de lunch, en een grootbeeld PowerPoint-presentatie over de beroepsopleiding, komt men toe aan de bespreking van het Financieel

verslag en het Jaarverslag 2004. De Orde heeft 1,6 miljoen euro overgehouden, een bedrag dat overeenkomt met een kwart van de verplichte bijdrage. In 2004 blijken de inkomsten uit de ledenbijdrage en uit de opleiding (meer stagiaires) te zijn gestegen, terwijl de organisatie- en opleidingskosten zijn gedaald. De opleidingen veranderen, waardoor uitgaven voorlopig zijn uitgesteld.

Het is een spectaculair overschot, erkent AR-lid Els Unger (financiën). Zij zal de begrotingssystematiek herzien maar kan daarover nog geen inhoudelijke mededelingen doen.

Om te voorkomen dat het eigen vermogen te groot wordt, gaat het College akkoord met een korting van 27 procent (1,6 miljoen euro) op de financiële bijdrage 2005 (de zogenaamde 'vermogenspendel'). Financieel verslag en Jaarverslag worden zonder veel omhaal van woorden unaniem goedgekeurd.

Kort geding tegen tuchtrechtelijke schorsing

De Amsterdamse advocaat Gerrit Engelgeer spande in maart tegen de Staat een kort geding aan, om te bewerkstelligen dat de schorsing voor een jaar per 1 april, die het Hof van Discipline hem in februari oplegde, werd geschorst. Omdat de NMa liet weten dat *no cure no pay* moet worden toegestaan, en omdat de Raad van State de regering nogal kritisch adviseerde over het voorgenomen *no cure no pay*-verbod, probeerde Engelgeer bij het Hof een herziening van zijn zaak te krijgen. Het Hof kon daarover niet vóór 1 april beslissen. De vordering werd op donderdag 31 maart door president Hofhuis van de Haagse rechtbank afgewezen. Zie voor de uitspraak: <http://www.advocatenorde.nl/newsarchive/uitspraak—engelgeer.pdf>

De President ging kort in op de ontvankelijkheid, waarvan geen sprake kon zijn als er 'een bijzondere, met voldoende waarborgen omgeven rechtsgang openstaat'. 'In beginsel is dit inderdaad het geval', nu het Hof van Discipline oordeelt over tuchtrechtelijke maatregelen en de herziening ervan. Maar omdat deze rechter niet op korte termijn, zeker niet voor 1 april, het herzieningsverzoek kon behandelen, was eiser niettemin ontvankelijk.

De Advocatenwet zwijgt over herziening, maar in enkele uitspraken las de President dat het Hof herziening toelaat als er bij het hoger beroep sprake is 'van schending van een fundamenteel rechtsbeginsel, zoals hoor en wederhoor'. Zo kan de kort-geding rechter vooruitlopen op een herziening van het Hof van Disci-

pline, maar dan moet 'op voorhand in hoge mate aannemelijk [zijn] dat het Hof een verzoek om herziening van zijn eigen uitspraak zal toewijzen'.

Engelgeer beriep zich zoals gezegd op twee ontwikkelingen die plaatsvonden nadat het Hof van Discipline hem had veroordeeld. Maar dat zijn volgens de President 'echter geen *nova die* – met de hier vereiste mate van aannemelijkheid – tot herziening kunnen leiden.' Er zijn door het Hof geen fundamentele rechtsbeginselen geschonden; over *no cure no pay* lopen de meningen 'ook van gezaghebbende personen en instellingen' uiteen. Vordering afgewezen.

(LH)